

V. Recenzii/ Reviews

Senatul Militar Român Central al Ofițerilor și Soldaților din Viena (31 octombrie- 27 noiembrie 1918), Editura Argonaut, Cluj – Napoca, 2015

The Central Romanian Military Senate of the Officers and Soldiers from Vienna (31 october - 27 november 1918), Argonaut Publishing House, Cluj - Napoca 2015

*Sorin Bulboacă,
Universitatea de Vest „Vasile Goldiș” din Arad*

Autorul

Istoricul Mihai Octavian Groza, originar din orașul Sebeș, este licențiat al Facultății de Istorie și Filosofie din cadrul prestigioasei Universități clujene, Babeș – Bolyai și masterand al programului *Istoria și Socio-Antropologia Epocii moderne (anul II)*. Este și președinte al Despărțământului ASTRA Vasile Moga, din Sebeș (județul Sibiu). Este redactor șef și coordonatorul revistei *Astra Salvensis*, revistă de istorie și cultură editată de Despărțământul ASTRA Năsăud, Cercul Salva. Este și redactor al revistei *Sebeșul povestit*, editată de autoritățile locale din Sebeș în colaborare cu Institutul de Istorie Orală din Cluj- Napoca și Facultatea de Istorie din Cluj.

Colaborează cu articole și studii de specialitate la mai multe reviste din țară: **Der Unterwald**, Sebeș, **Acta Musei Sebesienses**, **Transilvania**, Sibiu, **Sentația** Targu Jiu, **Caiete Silvane**, Zalău, etc. În ultimii ani, istoricul Mihai Octavian Groza a organizat o serie de manifestări culturale și științifice, conferințe focalizate pe istoria primului război mondial, tinerii cercetători și istoria, omagierea unor personalități eclesiastice ca Vasile Moga etc.

Lista de publicații a tânărului istoric Mihai Octavian Groza învederează preocupările în sfera istoriei moderne a României, a istoriei orale, tipărind studii și editând documente despre primul război mondial, voluntarii români, consiliul național român din Blaj, Alba Iulia, Sebeș, despre istoria învățământului din orașul Sebeș, revoluția de la 1848-1849 în Sebeș, contribuția sebeșenilor la război și Marea Unire, românii ortodocși din aramata austro-ungară, despre activitatea preoților militari transilvăneni

în primul război mondial, biografia episcopului ortodox Vasile Moga. A publicat pagini din memorialistica mărunță a primului război mondial (însemnările lui Radu Mărgean), fiind interesat și de prezentarea și explicarea noilor metode de cercetare în istorie sau în domeniul heraldicii – stema orașului Sebeș.

A publicat 2 volume de documente:

- 2012- **Documente privind activitatea Consiliului național Român din Alba Iulia**, Sebeș, 230 p.

- 2015- **Senatul Militar Român Central al Ofițerilor și Soldaților din Viena** (31 octombrie- 27 noiembrie 1918), Editura Argonaut, Cluj – Napoca.

- 2015 – corod. Vol. **Sebeș, timp regăsit. Lucrările Conferinței 100 de ani de la declanșarea Primului Război Mondial. Contribuția sebeșenilor la război și Marea Unire**, Sebeș.

Cartea reprezintă un volum de documente de mare importanță, istoricul Mihai Groza a realizat un **studiu introductiv** consistent, volumul fiind prefătat de fostul rector al Universității Babeș Bolyai, prof. univ. dr. Nicolae Bocșan. Este o **ediție critică** care include 27 de documente referitoare la înființarea și activitatea **Senatului Militar Român Central al Ofițerilor și Soldaților din Viena**, în perioada 31 octombrie – 27 noiembrie 1918. Sunt documente din arhiva Bibliotecii Facultății de Teologie Ortodoxă din Sibiu, Fond Varia

Așa cum afirmă în studiul introductiv, prezenta lucrare este o cercetare concepută sub forma unui **instrument de lucru**, care va putea servi mai târziu la elaborarea unei sinteze, atât de necesară, a activității organismelor naționale constituite în perioada 1917-1918. Volumul publicat de istoricul Mihai Groza redă atât **documentele emise de Senatul Militar Român Central** (protocoalele încheiate cu ocazia constituirii și dizolvării senatului, procesele verbale încheiate cu ocazia ședințelor senatului), cât și o serie de documente cu caracter memorialistic referitoare la activitatea acestuia, precum și numerele 1, 2, 3, 6, 7, 8 și 9 din ziarul “**Timpul Nou**”, foaia soldaților români la Viena (din colecțiile Bibliotecii Naționale a Austriei).

Istoricul Mihai Groza a însoțit documentele redată în volum de note explicative cu referire la instituțiile, evenimentele și personajele menționate (lista lucrărilor consultate în vederea întocmirii notelor explicative, disponibile atât în bibliotecile clujene și în biblioteca personală a autorului, cât și în format electronic, este redată la sfârșitul lucrării).

Din păcate, o serie de documente arhivistice nu au fost accesibile cercetării, din cauza unui blocaj instituțional. În cazul de față, unde o serie

de documente se află în arhiva Muzeului Național al Unirii din Alba-Iulia, conducerea acestei instituții a blocat accesul istoricului Mihai Octavian Groza la următoarele documente: Emil Colbazi, *Retrospectivă asupra evenimentelor petrecute între anii 1914-1919*, Nicolae Hozan, *Amintiri din preajma Adunării Naționale din Alba-Iulia*)-din cuprinsul acestora au parvenit unele excerpte folosite în alte studii, Gheorghe Oprean, *Jurnalul Senatului Central Român din Viena*, Eugen Dunca, *Amintiri despre Senatul din Viena*. Documente prezintă amănunte semnificative din activitatea consiliilor naționale române și a Consiliului Național Român Central, inclusiv tratativele româno-maghiare de la Arad din 13-14 nov. 1918, informații despre situația din regiune, ideile și punctele președintelui american W. Wilson , revoluția bolșevică, lupte dintre români și maghiari în regiune minelor din comitatul Solnoc – Dăbâca etc.

Cartea istoricului Mihai Octavian Groza, prin studiu introductiv și documentele publicate reprezintă o importantă contribuție la mai buna cunoaștere a evenimentelor primului război mondial și celor premergătoare Marii Uniri.